

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seria litteratorum, hominum poenitentia, institutio
eruditorum delinquentium - Cod. Ettenheim-Münster 60**

[S.l.], 1727

Sectio 20

[urn:nbn:de:bsz:31-108344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108344)

Sectio 20. et ultima.

Liberati ex sacra Melanæ studio
exercitioq; irremisso felicissimi
erectis adversus Mortis discrimina
atq; exoptatissima bona mors.

Optimam hactenus atq; probatissimam vitam
in æternum extendendo rationem ostendimus, quã inhi
non erit ut de brevitate dierum suorum amplius con
querantur Liberati ex sincera ad Deum conversione,
virtutisq; solida studio ac exercitio felicissimi, neq; mo
lestis aggoribus et immensi cruciata fata sua plerobolent.
Minime horribilis mors illis futura est, qui se positos
in hoc mundo unam illam ob causam sciunt, et vitã atq;
luce perstrui, ut Deo tandem, in quo summa et beatif
sima felicitas, potiãtur. Magnam ad sublimia im
petum, sinceris ad Deum à profana doctrinarum
et morum vanitate reditus semper habebit finitimum,
eundemq; nunquam non maxima inclinatio ad cœ
lestia comitabitur. quidni inquietis sint beatissima
conversorum Liberatorum anima, donec ad totius boni
centrum perveniant. ut potè satis gnara rerum omnium
parentem minime selle, ut semper à terrã calum
tuerentur, atq; in medijs bellis agerent, quin potius
ut hic parvillulum harent, velut in exilio truci et
acerbo, ut libertate bene usa, Divinitusq; corroborata,
celeriter in patriam, æternasq; celi domos revertantur.
quid quod summus ipse genitor illam horam cupidif
sime exspectet, quã eas in sinum suum redeuntis, im
merso bonorum celestium Oceano excipiat atq; obeuat.
Id cum Liberati Deo reconciliati, christosq; hãsserint
satis intelligant, et ipsi desperium suum eo intendunt
ut evolent citissime ex hoc corpore, quod vallum est
interjectum, ne in gloria campum atq; lucem inho
eamus. Stugent etiam et acervunt satietatem illam re
solutionis beate cupiditatem calamitates et miseria
quotidiana, quibus docti cum primis homines se obnoxio
semper vident atq; circumseptos. quis obsecro est nisi
plane stolidus et vecors, qui cum modum huius vite
questaverit, et cum animo suo reputaverit diligenter
quæ in illa fiunt, quæve toleranda eruditio præsertim
pectoribus obijciuntur, non cupiat quam citissime hinc
excedere? Circumstant nos salutis pericula quotidiana
furis demon, et nunquam intermissa crudelitate
in caput nostrum imminet. Volitant furie insaturabiles,
et ubiq; tentationes ingruunt, ut pedem movere na
possimus, quin laqueus occupet atq; irretiat. plusquã

Herculeas arumnas nobis prope plautus velut durus quida
 Eurystheus imposuit. Lites inde morbi, clades, invidia nos
 conturbant, circumfusi tenebris in dubio velut mari jacta-
 mur. Regnant in liberato etiam Orbe dol; circumven-
 tiones, atroces in bonos calumnia, funesta bella, exump-
 lavitiorum. errore, superstitione, idololatria, haeresi
 corrumpuntur frequentissime optima etiam ingenia, quo-
 cumque oculos mentis corporisque intendimus, est semper
 quod doleamus, aut fugiamus, aut abominemur. In brevi
 hominum (maxime alicuius) vita, quanta seges
 miseriarum, ut non male illud Gregorinum De Doctis
 hominibus enuntiari queat: angustantur ad vitam, dilatan-
 tur ad miseriam. Nonne unusquisque sibi frequentissime
 gravis est, invidus atque molestus sibi Diiphet, ipsa luna
 mutabilior, et inconstantior Euripo: in laude gratiag, mor-
 talium vanus et superbus, in vituperio abjectus, ferens
 et desperans, gaudens in malis, nauseans in bonis, somnis
 inartibus exultans, se ne sciens, et corde factus in se pugnas.
 O funestam et miserabilem conditionem! ecce liberatis
 hominibus, tot tantarumque calamitatum pondere pressis,
 vita longioris desiderium tantopere inideat, ut (Enno:
 dio enuntiante) vita illis nec quidem in arumnis et ca-
 lamitatibus constitutis, odio esse queat? feres eundem
 ereditissimorum etiam Virorum pectoribus nonnunquam
 importuna longioris vita cupiditas, ut plinius (vir
 alta mente et praeclaro ingenio praeditus) inde haud
 abs re corruptionis multivaria fontem miseriarumque
 doctos affligentium fladem arcependam existimavit,
 quinimo censura hac perquam eleganti philobios istos plinius
 censuris notandos: vni immensa vita cupido. Nimi:
 rum, id ipsum cum sua et plurimorum avi empe liberatorem
 experientia testatum intelligebat. tum Majorum religione
 et instituto apprimi vidabat consecratum. siquidem in
 turba inaniur Deorum idolorumque colluvia, Romanis
 unus fuerit quem dixere Viduum, quod animam corpus
 viduaret, hoc est vita possessione, adeoque rei omnium
 pretiosissima et dulcissima ipse denudaret. Illam igitur
 cum pro ferali funebrius Deo habuerit stulta gentili
 tas, nec in Urbe (ut Cyprianus auctor est) sed etia
 muros illius eden, et caeremoniarum pompam esse vo-
 luerit, ne scilicet inferi et exapi Minimis mysteria ho-
 minum mentes conturbarent, evidentissime apparet
 plane immenso et pere incredibili vite producenda
 amore ac desiderio ingenia etatis erube praeantissima
 abrepta fuisse, atque demerata. Neque pliniano sola
 evo sensus iste animorum doctina et literis ornatif-
 simorum vixit, verum omnium, omnino saeculorum

Greg. M.
 l. ii. moral.
 c. 26.

l. 7. in
 profet.

Cyprian.
 l. de idol.
 van.

fuit communis: quod alio quodam loco Vir ille gravissimus
hunc in modum est contestatus: nunquam fuit cupiditas
vita major, nec minor cura. quibus enim quibusq; libera-
Plinius l. 22. torum hominum est, qui tametsi caligent oculi, angat
c. 6. angina, dyspnœa fatiget, pulmo rigeat, cor veluti stib-
let pilita, et lenta clade phthisis corpus universum
desopuletur; non plurimos annos vivere se posse existi-
met, ut adeo in legibus à clarissimis viris Augusti

L. fin. Imperatoris nutu, et mandato positum reperitur: pro
Cod. De sac. sumitur quilibet vivere centum annos. Licet ea pra-
Eccles. l. an sumptis magnam ut plurimum deceptionem, mentisque
upusant. tantum non peritis corrupta hallucinationem habeat
S. de upus. propinquam, frustraq; omnino mortalium etiam doctis-
simi, in ampliora vite spatia à longo seculorum de-
curso tempore fuerint delati. Mirum profecto est, quod
cum omnes universi orbis anguli, orientium et morien-
tium, vicissitudine circumsonent,

dueret. Et quasi cursores vite sibi lampada tradant.

L. 2. Sapientiorum tamen Culti quidem haberi solent. Non-
nulli, nescio quam sibi vite diuturnitatem promittant
et ad eam consequendam, omnem industriam atq; cogi-
tationem ducant adhibendam. Difficile omnino dictu
est, quantum stragem morbus ille, Cui semel hominu
eruditorum mentes insuperit, virtutum atq; donorum
penè omnium efficiat, quantum doctrinis et moribus
elegantioribus, quinimo ipsi religioni puriori incommo-
det. Ex eo enim, quod litteratorum plurimi in animu
suu inducunt, nihil vite longissimâ melius esse ac pra-
stabilius, et ad illam propagandam omne studium atq;
operam adhibendam putant, necesse est latam janua
aperiri cupiditati temporalium rerum importuniori,
atq; iugem caelestium curam sollicitudinemq; tantum
non penitus extinguere, et suffocari. quod si longevitas
temporalis, unus omnium actionum litterariorum scopus
ac meta sit, atq; eò tantum non singula cogitationes
doctorum hominum collimept. brevi dicam, eò cuncta
illi referenda ducant, ut Vivant, in eam curam spes
et signas habeant, prodigiè efundentes, et pretiosissimâ
theaurum C tempus felicet impendentes. fieri non
potest, quin à celsioris longè boni acquisitione, decidant
atq; longevitatis adipiscendo spe fascinati, tristissimâ
beate eternitatis iacturam olim subire cogantur.
Et ut crepuit indies illa occacata mentis persuasio,

ita magis magisque biophilis illi liberati efficiuntur in pietatis studio remissi quinimo in parentem omnium Deum impij, et vitiorum colluvie miserissimi. Dumque capiunt quotidie vivere accidit, ut tantum non indies animi aegritudine, et stultitia conficiantur. quid, quod neglectam et longevitatis amorem pietatem in Deum, ut plurimum miseranda charitatis proximo prestanda imminutio excipiat. nec minus omnes virtutis solidioris nota et quibus liberati viri pro alijs conseruare deberent, in ipis evanescent penitus, qui immodico adeo vite procedendo studio detinentur.

Artemonem et quem Heraclides ponticus celebravit, causas ponendo vite ita persequisse memorant, ut domo pedem nebulam efficeret, nisi duobus stipatibus peris, supra caput arcum scutum tenentibus, ne quis superne caderet, si quando vero egredereetur, non nisi aperta lectica sese daret in viam, eaque hamili ne capite et ruina affligeretur, a qua gestatione periphoreti cognomen accepit. ad eundem plane modum, in portuana illa animorum in terrestria defluentium commotiones, et liberatorum quorundam actionibus, veluti patentibus fenestris sese conspiciendas praebent. Illi cum mentem suam omnem ad longevitatis procuracionem, et tuenda vite studium contulerint, nihil est tum ridiculum et absurdum, quod non sponte pro singulari dementia sua vel suscipiant, vel patientur. Nec dubium est, quosdam eo venire, seordia et fatuitatis, ut vivere semper in hoc mundo velent, si possent. dicunt vehementius eos urget egestas et illud familiare liberatis malum, dolor vellicet, calumnia et injuria circumsonent, dedecore ignominiaque tum lingua tum calami malignarum notentur, illa omnia patientissime et dummodo vivant longius, devoranda reputant. fatandum pro: sui, inque benignissimum conditorum plane injuriis ac contumeliosum dictum, farina illius mortalibus loco quodam exprobravit Magnus Chryostomus, atque id ipsum sublimi admodum orationis genere confutavit. sic enim dicit ab ipso solitum ait, quasi in vita, ut in scena mimum agerent. Da mihi hodie munus dion, et tu crastinum solum. h. e. ut eruditissimus Billius exponit, sine me praesentis vite oblectamentis frui, tu vero futura bona tibi habe. alijs verbis, sed consimili omnino sensu, idem illud impiorum philobiorum aeterna D. Basilus concepit ad h. m. michi praesentia, quis novit futura? ea utroque sane dicto, detestabilis furentis animi dementia emicat, eo quod donis bonisque celestibus contemptis, et

Chryst. h. m. g. in 2. ep. ad Corinth. Basil. M. in p. 61.

tantum non omni religione illusa, miseri et infelices illi,
sotos sese in mundana ingurgitare, nec altam quam vita
hancce calamitosam ex petere videantur. nostros dixeris
israelitar, qui captivitatem patriam anteponebant, atq;
pro palatino bonis, arumnas Babylonicas, summamq;
in regione barbarorum inopiam dicebant amplecten-
dam. quam ipsam indignitatem patres pluribus locis
gravissimi reprehendunt, Cyprianus proferatim, acriter
eos vellicans, quibus majora desideria, et vota potiora
sint servire istie diabolo, quam illic regnare cum christo.
Egredemur si miseri illi, ac tantum non penitus (tem-
poralium rerum amore) intatuati mortales, animum
in beatissimam illam patriam diligentius intenderent,
ubi sedes doctorum piensimorum, collegij sacrosancti
alumni, Academia sincera Religionis, et summe con-
spicua Orbis Theodidacti lumina reperirentur, faci-
lius longe visusq; majori, et ipsi mortalitate spreto,
ad sempiterna felicitatis sedem aspirarent, fugere
ad Dei nutum e mortali hac vita, celerrimeq; evola-
re cupientes, ac voto grandi et flammes desiderio
exclamantes: quam suaves habitationes tunc Deus
vieturum, Desiderat et prosperat anima mea adatria
Dei? quam dulcis et optabilis illa hora est, qua vite
hoc est miseria humana felicem colophonem im-
ponit, auspiciunq; dat eterna et cumulata felici-
tati. Non poterunt egredemur philomusi sustentiones
quin mortem bonam, velut optimum infelicitatis
Liberaria remedium etiam atq; etiam exsultentur,
ne videlicet diutius vivendo, in graviores calamitates
incidant, caloz tandem fiat extorres, quin potius
beata analiseos beneficio cunctis vite caduca
molestijs felicissimi eripiantur. Hospites et peregr-
inos in hoc mundo sese profiteantur necepe est
peregrinationis sue finem in dies et horas singulas
praestolantes, quicunq; felicissimorum ex no obitu
Liberatorum sortem exambunt. quod si damnificis
umbrarum idololatriarum tenebris obnuptus plato,
vitam nostram, peregrinationem quamdam nunc-
pavit, idemq; effectum, communem et jactatum quod
Stobaeus omnes sententiam appellavit. ephantes item py-
thagoreus, homines ingeniosissima pueros puros caulis,
rem peregrinationi simillimam, ex praesamq; ima-
ginem proserptionis salubandos ratur. quod si sacra-
toribus doctrinis imbuti liberati, adhaec calamitoe

plato in
Axioch.
Stobaeus
serm. 45.

libus et miseris subacti, avidius peregrinationis suae
 finem opperirentur, non profanorum ad eum Doxy Sopho-
 rum, quam calidus illustratorum Doctorum vestigia
 legentes, Davidicam illam complorationem et lamentis
 conclave interius complantes: heu mihi quia incolatus
meus prolongatus est, sicut ea Hebraeo vertunt alij:
heu mihi quia peregrinor in exilio! scite admodum
 Clemens Alexandrinus, de sanctis illis hominibus agens, is Clem. Alex.
 inquit est revera totus hospes et peregrinus in omni vita, C. 7. Strom.
qui in civitate habitans, contemnit ea, quae in civitate
sunt, et quae alij mirantur. quem etiam in sensum Martyris Justin. M.
 ille Justinus, Christianorum vitam pingens, egregie scrip- Ep. ad Diogn.
 sit: omnis peregrina regio patria eorum est, et omnis patri-
cia peregrina. Et B. Macarius pronuntiare non du-
 bitavit, mysterium christianismi, peregrinum veluti esse,
atque alienum ab hoc mundo. Utinam cogitatio haec fre-
 quentius animos pulsaret Doctorum excellentiorum.
 illis magis memores peregrinationis suae existerent,
 tum enim nebulam tot sibi somniarent annos, nec
 immersa ad eum longioris vitae cupiditate incenderentur,
 ut tantum non omnem curam studiumque ad eam
 diutissime propagandam conservandamque referenda
 existimarent. Utinam eodem illi oculos haberent
 quibus Hierosolimi laudatissimi, oris aurei pontificis
 praevalente, cognoverunt, doctrinam optimam atque
 ad eum primam esse, scire nos inquit in presenti vita, Chrysostr.
 sic etenim feliciori gressu et spreto ista vita tran- in ps. 118.
 sitoria, brevi, mutabili, et peregrinorum uti non nemo
 vocavit, iactatione contempta, ad perennem illam, con-
 stantem, et aeternam sedem, remis velique omnibus
 contenderent. Idem tandem illis caelesti beneficio
 contingeret quod Moysi, qui transiens visionem mag-
nam vidit, factum totius animi provisione, sese tutos
 cernerent, et bellissimi cataphractos adversus omnem
 mortis impetum, metumque proxima dissolutionis.

Est sane quod pectora liberatorum hominum
 cultiora, paulo validius sese contra eum metum munit,
 cum planissimi constat, spectatissima etiam virtutis vi-
 ros, non raro et postquam ad extrema ventum esset,
 mortis terrore, laquei ac doloris acerbitate de gradu de-
 jectos, atque ad extremas angustias redactus fuisse. Nec mirum
 cum natura a sui destructione abhorreat, atque ad statum
 cuiusdam similitudinem accedere illi videantur qui
 affectus eorum penitus expertos existunt. Et qui

speciose multa ad hoc negotij excogitarent philosophi
antiqui, nihil minus interdum prestare potuerunt, quam
ut ea quae placitis suis ac regulis promiserunt, exemplo
proprio sibi vixit exitum comprobarent. Unus instat
omnium ille familiae Stoicae philosophus est, qui cum
navim quam sequebatur vehementius jactaret, et concubi
animas verberet, facile clypeum loicamque philosophia
sua (meum predominante) parum firmam fortibus
epe intellexit: quem cum ea astantibus quissiam ex
pallecentem trepidantemque conspiceretur, facili
admodum vellicavit, dicens heri tu philosophus, tu
mortem iam timere poter, quam toties in portibus
toties in Disputationibus ferocissimè lacepisti, et
velut in singulare certamen provocasti. Ita non
raro, morte appropinquante, deficiunt qui contra
potentissimum illum hostem alios munice allaboran
runt, nec ita facile spinam illam animis extrahere
possunt, in quam naturam velut pede impigerunt.
Meliores tamen eos dixeris, pra audaculis et ambi
tiosis illis pseudo-heroibus, qui falsissimam opinionem
persequi, tunc imperium sibi amplum fati in
mortem peperisse, tum penitus illius timorem dele
visse ac profligasse, tunc omnes horrores illius
stimulos confregisse videbantur, quando quo popu
larem aliquam auram (cum magna istius belluae
Domitores) aucuparentur, in frontispicio Stoae aut
Academiae, seu provocatoriam quasi schedam dixe
re praefigendam, qua clare, quod manifeste morte
contemnendam, illiusque timorem pedibus calcandum
magnifice satis proclamarent. Hic Aristoteles (qui
in contemptione mortis, sitam epe movit summam
fortis animi atque exaggerati constantiam, eo quod ille
iam victor, alios omnes metus, ut longe inferiores, trium
phali velut esedo sibi praetervechus, in eo graviter im
pegisse, atque hallucinatus fuisse videtur, quod post mortem
(quam horribilium rerum maximam nuncupavit)
nihil ulterius epe statuerit, quod timendum videatur,
cum finis atque determinatio sit omnium omnino incom
modorum. pleniora utique fortioraque solatia, contra mor
tis pavores platonice sedita praecpta subministrant,
licet impetus mortis, ac horrendam belluae eiusce cru
delitatem, nec illa satis exarmare potuerint. Egregie
equidem summam hominis felicitatem in solutione
anime a corpore, et eorum quae reversa sunt contemp

Aristot.

l. 3. Ethic.

ratione collocandam plato cepit, neqz aliud philo-
 sophi Cuius verè talis sit, minus epe sapienter in-
 phadone edixit, quam ut omni ratione à corpore se-
 jungat animum he. purget, erumpz continenter apue fa-
 ciat, ut totus in se congregetur, ipse, et quasi colligatur,
 secumqz quantum potest habitare, tam in ista vita,
 quam post illam. Et à corpore non minus quam à vinu-
 lo solutus meditetur, adeo ut idem velit epe mortis
 meditationem, et veri philosophi studium. Cui si dote-
 rati christo transcripti Diligentius invigilent, facile
 ad mortis verè salutarem, verè heroicam contemptu
 sollicitabuntur, atqz ignavam illum lethi terrorem
 feliciter exuerint, qui optimos nonnunquam exereet
 substituta in eius locum purissimâ felicissimâqz mentis
 calidâ pacata confortatâqz tranquillitate.

Eccur obsecro vita sua tantopere timeant dite-
 rati christiani, quibus planissime constat, quantâ con-
 stantiaqz animiqz serenati fortitudine, mortem Gen-
 tilium philosophi perulerunt, nec aliterum ad lethum
 quam ad lethum quandoqz acceperint osantes. Elegantijs
 Jimè Themistius in initio orationis cuiusdam: sindarum *Themist.
 Orat. 17.*
 poëtam scribit laudo, ubi ait, non eodem modo omnibus
 hominibus felici fato vitam in longius tempus excurrere,
 sed ipse Duntaxat, qui cum iustitiâ illam sibi transpi-
 gendam statuant: quibus cum etiam spes recurda co-
 habitat, bonâqz senectutis nutrix, illos cum gaudio
 in naturæ diversorium deducit. at liberatio à vitio si-
 fate, quò citius evenerit, eò melius cum illis agitur, quos
 ipsa occupat: quippe quo non sinit in plura incidere
 peccata, neqz senectutem exereiri difficiliorem, qua in
 animis ipsorum ear sollicitudines iam nunc excitare in-
 cipiat, quæ ubi fato functi fuerint sint subituri.

Tametsi plinius eos Duntaxat, qui voluptatibus addicti *Plin.
 C. 8. ep. 5.*
 sunt, quasi in diem vivere, et vivendi causas quotidie
 finire scribat, acerbam autem semper et immaturam
 eorum mortem epe existimet, qui aliter vitam exigant.
 omnibus tamen idoneam absque morose excedendi
 causam suppetere iudicat, cum ita ferat Numinis de-
 cretum. eâ siquidem ratione Cuius Antonini verba *Antonin.
 l. 12. n. 19.*
 sunt notatu dignissima) neqz is qui suo tempore de finit
 aliquid mali accipit, neqz is qui oportune finem facit
 series isti actionum, malum aliquod fecit. Semper
 enim id pulchrum est et speciosum, quod conducitur
 verso. finis itaqz vita singulis malus quidem epe

non potest, quippe cum non sit turpis; quippe nec e
voluntate nostra dependent, et a societate non alienus.
Bonus autem fit, cum et opportunè fiat respectu uni-
versis, et proficit, et Divitiis accidat. vix aliter pro-
fecti postrema hæc Antonini verba sonant, ac si Eus-
cherius quisquam Christianus exclamaret: parere pos-
sunt alternam vitam pauci dies, qui quidem dies etiam si
illam a se inquinatam vita beatitudinem popu-
lerent, tamen quia pauci essent, parvo estimandi
erant. nihil enim est magnum re, quod parvo tem-
pore, nec longis dilatatur gaudijs, quicquid arcto fine
concluditur. præter laudatos vero Gentilium Sophos,
in mortis metu impoderato repellendo extinguentosq;
acer cum primis est ac creber L. Seneca, cuius
loca quædam selectiora adscripturus venio, et ditera-
tis, nimio vite producenda amore fascinatis, commen-
daturus cum Bapsum alicubi laudaret, dicere soliti:
tam stultum esse qui mortem timeat, quam qui senec-
tutem; notante addidit sequentia: Nam quemadmo-
dum senectus adolescentiam sequitur, ita mors senec-
tutem. Vivere noluit, qui mori non vult, vita enim
cum exceptione mortis data est. ad hanc itur, quam
ideo timere dementis est, quia certa expectantur,
dubia metuuntur. Morti necessitatem habet æquam
et invictam. quis queri potest in eâ conditione se
esse, in quâ nemo non est? prima enim pars æqui-
tatis, est æqualitas. sed nunc supervacaneum est,
natura causam agere, quæ non aliam voluit legem
esse quam suam. quicquid composuit, resolvit compo-
nit iterum. Jam vero si cui contingit ut illum senec-
tus leniter emitteret, non repente avulsam vitam, sed
minutatum subductum, ne ille gratias agere Deo om-
nibus Debet, quod satiatus ad requiem, homini neces-
sariam, lapsu gratam, perductus est. Nec minus egre-

gide idem Seneca alio loco, sapè debemus mori, (scribit)
nec volumus, morimur nec volumus. Nemo tam-
n imperitus est, ut nesciat, sibi quandoq; moriendum,
n tamen cum prope accesserit, terghve satur, tremis
n plorat - Nonne tibi videtur stultissimus omnium
n qui fleverit, quod ante annos mille non vixerat?

Eucher.
in paron.
n.s.

Seneca.
Ep. 30.

Equè stultus est, qui flet, quod post annos mille
non vivet. hoc patia sunt non eris, nec fuit. ut ce-
rumq; tempus alienum est, in hoc punctum coniectus ce-
er, quid ut extendas, quousq; extendes? quid optas?
perdis operam:

De sine fata Deum flecti sperare precando.
Rata est fisa sunt, atq; magnâ et aeternâ necessi-
tate. Ducuntur. eò ibis quod omnia erunt. quid tibi
novum est? ad hanc legem natus es. Hoc patet tuo accidit,
hoc mater, hoc Majoribus, hoc omnibus ante te, hoc omni-
bus post te. series invicta, et nullâ mutabilis ope illigat
ac trahit cuncta. quantum te populus mortuus sequetur?
quantus comitabitur? fortior, ut opinor, eper, si multa
millia tibi commoverentur. atqui multa millia hominû
et animalium, hoc ipso momento, quo tu mori dubitasti
non varijs generibus emittunt. tu autem non putabas
te aliquando perenturum ad id, ad quod semper ibas?
nullum sine exitu iter est. illustre etiam est, quod idem
habet in quinto de beneficijs libro: quis Caes. ibidem
sine querelâ moritur? quis extremo die dicere audeat:

Vixi, et quem dederat cursum fortuna peregi.
quis non recusans, quis non gemens exit? atqui hoc in-
grati est, non esse contentum praefato tempore. semper
pauci dies erunt, si illos numeraveris. cogita non esse
sumum bonum in tempore. quantumcumq; est, boni
consule. ut procegetur tibi dies mortis, nihil proficit
ad felicitatem, quoniam morâ non fit beator vita, sed
longior. quanto satius est, gravem ad seipsum perceptas
voluptates non aliorum annos computare, sed suos be-
nigne estimare, et in lucro ponere? hoc me dignum ju-
dicavit Deus: hoc satis est. potuit plus, sed hoc quoq; bene-
ficium est. quandoquidem vero multum inter sit dictis facta
respondere, ut selectiores mentes ad similia virtutum exer-
citia invitentur, vitiosi vero ceu sanâ à vitiorum furgi-
tudine deterreantur. Haud scelerem rem ejipe videbor
si ostendero, qualiter ipse Seneca ex vibratam in se mortis
violenta cata, nullam exceperit: quâq; animi generositate
feralem pertulerit ictum. quidni opera pretium fuerit,
philosophi nominatissimi ultima peritibus cognoscere qui-
busve armis metum mortis de dulerit dare demonstrationem
ut quid christianos, abiteratos pra gentili; illo philosopho
deleat, eò evidentius innove fact. planè non equidem patet
illud miraculum hominis, doctus ingenij sui parata instare

pecunia innumerata dum viveret habuisse, et raram
animi facunditatem ipsi magnificas semper cogitationes
subministrasse in omnibus, quibus illi accidere, casibus
poterat. Eadem, cum machinationes atque consilia
quae contra Neronem, immanem illam belluam, sus-
cepta fuerunt, successum funestissimum habuissent,
nec solum fatalia conjuratio extiterunt, sed etiam
occasionem atque praetextum subministravit crudeli-
tatem contra probos quoque, quos odio inter necino-
Nero prosequeretur, exercendi, factum, ut Seneca
quoque praeter rem culpamve suam eorum factioni
sibi accensurus, qui C. Calpurnii recuperanda amore
in necem Neronis conspiraverunt, fallitatem sane
redderet, quod Historicorum aliqui scribere non dubi-
tant, nimis improvidi Senecam fidem promissis habuisse
conjuratorum, qui de se in locum discipuli perrogando
seria consilia agitarent. Utiam si Tenuis Rufus cum
socijs convenisset, ut occiso Nerone, pisonemque faceret
senecae (qui illis dixerat, parum inter fu-
turum, auferre imperium fiduciam, et dare tragada
loquens de pisonem, qui se quandoque tragadis miscis-
set) traderentur, inde tamen perperam colligitur,
fontem illum, atque criminis in Calpurnium commisi con-
victum occubuisse, siquidem ea complicitum machina-
menta, vir integerrimus severit iuxta cum ignarissimus.
Neque profecto Tacitus, qui summo studio in ea inqui-
sivit, quae laudibus extulit, praeiorumque ut plurimum
se ostendit, sinistre de dubijs iudicandi, Seneca
pepercisset, si illum quodammodo conjurationis causa
habuisset suspectum, fatetur potius, Nabalum idcirco
illum accusasse, ut Neroni placeret, utque impunita-
ti spem hac accusatione sibi conciliaret. Nimirum
tyranno velificaturus, Nabalus non aliud se crimen
admississe protestabatur, nisi quod Senecam convenisset
ex sollicitate pisonis, ut de eo conquiretetur, quod
colloquium eius speraret, et quod Seneca illi respon-
disset, utriusque visitationem neutri prode, se tamen
interim haud ignorare, fortunam suam a solo pisonem
dependere. Haec accusatione in tabularum reducta
Nero mandavit Granio Salsano, qui et ipse unus ex
conjuratis, nec tamen accusatus fuerat, ut Seneca hoc
significaret. De Campania in eadem die advenerat, ac in
Nomentanum, villam suam (quatuor a Roma lap-
sibus distantem) divertens, uxore sua duobusque

comitatus amicis. Cum mensa accubissent Sylvanus
 advenit, et postquam domum militibus cinxisset, man-
 datum exposuit, ad quod Seneca respondit. Nobilem
 vere venire, ut de se conquereretur nomine Pisonis,
 quod accessum et visitationes eius ferre nolle. Dum se
 excusasset, hoc fieri ex amore quibus cum in officio
 et civilibus eiusmodi visitationibus semper fatigaretur,
 idque nemini magis quam Neroni cognitum esse, ut potest
 qui ingenuam libertatem ab omni furore ac complacendi
 studio alienissimam optime noverat. Cum Sylvanus illud
 retulisset, respondit, interrogavit eum, quidnam
 ex vulnere quoddam timoris vestigium, et quid ipsi de
 voluntaria morte apprehensa mentis esset collegisset.
 ille, nullam animi perturbationem, nec supercilium,
 nec vocem eius prodidisse respondente, Nero manda-
 vit, ut repereret eum, in quoque extremam necessitatis
 horam indicaret. Tribuns infami hoc officio percussus,
 ad Ferium Rufum se contulit, quem consuluit super
 eo, quod in mandatis habebat, qui ignavissimo exemplo
 instabat ei, ut dicto tyrannico obediret. Sylvanus igitur
 animum in id obfirmans, ut hoc modo crimina crimi-
 nibus cumulare, contra quo tamen antea conspira-
 verat, non ausus intueri, tragicam hanc scenam, misit
 centurionem aliquot praetorianis militibus stipatum,
 ut fecalem hanc illi sententiam denuntiaret. Miles
 postquam officio functus esset, Seneca parum inde con-
 sternatus, tabulas petijt testamentarias, ut aut ultima
 voluntatem ibi consignaret, aut ut codicillos adijceret
 testamento iam condito, quod cum miles illi prohibuisset,
 animo propositi intrepidus unum ex mancipijs vocavit, ut
 venas sibi incidere. ceterum de insigni paulina sua
 C qua tanto marito defuncto vivere noluerat, constan-
 tia edochus, haud perfunctorie super tam generoso pro-
 posito gavisus est, et postquam illud maximopere collax-
 idisset, adiecitque, nunc demum se felicem existimare,
 quod tali comitatus consortio hunc mundum exiturus
 esset, servo mandavit, ut se paulinamque suam eo lecti
 genere interimeret. Is autem domini morte consternatus,
 neque appropinquare, nec iussa capere sustinere, coac-
 tus fuit pugione stringere, quo latissimis vulneribus
 lacerto infligit, eundem in manus paulinae tradidit.
 Verum Nero, qui paulinam nullo odio prosequeretur,
 metuens praeterea ne animos totque puratorum ex quorum
 familia erat, in se concitaret, gratias propositi reddidit,
 statimque in quo erat, mandavit confestim tribuno, qui in
 edibus Seneca erat, ut vulnera eius applicatis emplast-
 ris obligarentur, et a proposito moriendi divertiretur.

Vixisse eam constat aliquot à mariti obitu annis in summo
pretio, facie tamen semper pallida, ac moribunda, ut vel
eo indicio pateficeret, paulinam in senecâ dimidium vite
perdidisse. Ceterum ille videns, venas ex abstinence nimia
obstructas, senectutemq; siccitate sua lento nimis fluxu
Sanguinem profundè, guttatinè ex vulneribus stillante,
incidit quoq; erueiunt femoremq; venas, ex quibus tamen
Sanguis in venis congelatus, citatiori fluxu haud pro-
rumpebat, ipdem causis viam ei obstruentibus, Dolores
interim exquisitissimos eâ constantiâ perfererat philo-
sophus, ut nullum afflictionis aut perturbationis signum
vel voce vel gestu emitteret, excepto dolore, quem pro
paulinâ sustineret, à quâ enixè petiit, ut in aliud con-
clave se se perferri pateretur, id quod factum eo mo-
mento per servos, qui ipsam altissimè animi deliquio
oppressam, et fere semimortuam extulerunt. Tunc seneca
vita, eiusdemq; pertinacia indignatus, metuens ne fortu-
na aliquod impedimentum eidem iam precipitanda
importuri scitis objiceret, rogavit Statium Anneum,
amicum ac Medicum suum, ut toxicum, quod hunc in fi-
nem preparaverat, afferret, monstrans eo, inopinum hoc
sibi minimè accidisse, tempestatemq; hanc se longè ante
providisse. Erat autem illud cicuta, quæ ad mortem
condemnatis, Athenis ab Aereo sagitis Dari consueverat,
quo ipso seneca socratem imitatus, cuius virtutem ac
memoriam in summâ semper habuerat veneratione.
Neq; alio tenore (extremâ calamitate oppressus)
loquebatur, quam quo in ordinarijs conversationibus
loquebatur, ut nihil omnino commotionis ea gestibus
vultuq; appareret, quin potius astantium turba ad
summam admirationem. Similemq; mortis contemptum
sit invitata, donec finis laudatissima illi, pulcherrimq;
vite, inter amplexus et suspiria amicorum, eorumque
feruentissimas consolationes (quas philosophia ipsi
ministraverat) et post impostum quem primum consultio-
ner, mortis prodromos edere incepisset, Anneus cum ultimo
labori quatuorq; eximeretur, balneo senecam in ferri
curavit, quod in latere conlavis erat, cuius vapores illi
spiritum intercludebant, eo quo ibi ponebatur momento.
Quos verò magnus ille philosophus, sermone sive ha-
buerit moriturus, sive proferre potuerit, memorabili
opere (gallico, diomate conscripto) eruditissimus Ma-
caron prædidit, quod Romanâ veste conspicuum super-
rioribus annis anonymus quidam germanus publica

lucis exposuit; siquidem plurimum inter sit ea innotescere, ut quid nos christianos deceat. Cui fortitudine et constantia ab hominibus profanis gentilibusque longissime superari velimus, paulo evidentius cognoscatur. quod si solus respectus humanus, solaque virtutis et constantiae opinio, qua in morte sua inclarascere vir ille maximus conatus est, pectus contra omnes mortis formidines munire possit. quantum obsecro christianos, futurarum felicitatum persuasivos, constantiam, horridam mortis accipsum ferre aequum fuerit, ut possit quos non vana gloria, qua ex arbitrio aliorum perdet, sed ineffabilis beatitudinis pretium ad lethi contemptum sollicitat, et ad alacritate subeundam extremam illam necessitatem. siqz exemplum seneca minus persuaserit mortem contempnam esse, ad minimum castigare poterit pavores illos excepiovos, deqz excepio suo anxios literatos confiteri coget quod mors nihil tam horridi habeat, uti antea crediderant, adeoque aequiori animo ac plane serenato esse perferendam. Vetus sane scitum est, non sine fructu magna illa ac robusta Stoicorum exempla legi notariqz, quatenus nimirum vitam heroico animo contempere, libertatem praetulere servitio, doloremqz animo duxere subieciendum, ceterum singulari cura cura in igne illud monitum socratico-Stoicum animo infigendum esse: metum mortis a natura non esse, sed ab opinione, cum quicquid a natura sit eodem modo in omnibus et semper se habeat, C quemadmodum ignis semper urat, mors autem minime timeatur ab omnibus, non aequa a sapiente et stolido, non a socrate pariter ac a quovis ex plebe, igitur non natura vitio adeo, quam opinioni potius immodicum illum mortis timorem esse tribuendum. Verum longissime praestaret sanctorum fideliumqz Theosophorum placita rimari per speculativum, atqz ex hominum Dei veri servitio ad dictissimorum monumentis, exempla haurire selectiora, quibus evidentiissime constat, mortem philosophis veris nequaquam pertimescendam esse, sed veluti felicitatis perpetuae anteambuloneon, maximo cum gaudio excipiendam.

Propria quasi et perennis semper fuit Divinorum et vere sapientium hominum, pia et immersa mortis cupiditas, qua praediti, omnibus huius saeculis, ut avicula sola inclusa se corporis inamena custodia evolare flagitant. Ita David imbre lacrymarum perfusus Dolentibus psalmo. Suspirans aiebat: heu mihi, quia incolatus meus, vel ut

S. Hieronymus vertit: peregrinatio mea prolongata est.
Hieron. Ep. 25. Sic Moyses incredibili animi motu petit ostendi sibi faciem
Dei. Sic Elias, qui potenti voce atq; imperio ad impios
castigandos, ab aethere ignem evocabat, tolli animam
cupit, et ab ista valle plorationis discedere. Sic Abrahama-
mus, sic Jacobus patriarcha, sic propheta, sic Job, Tobias
ceteriq;. postquam verò servator calum prius clausum
et obstructum feliciter aperuit, et acipit piorum
desideria patefactis ijs thesauris, et caelestium bonorum
abundantia, quam morte et cenore suo Dei filijs compa-
raverat. tum vehementius ardere capit iustorum emu-
landa cupiditas persequenda gloria Dei, et potius
aeternitatis. Tum vita capit esse in fastidio, mors in de-
siderio, qua janua vite beatae futura videbatur, ut
non pauci sint reperti, qui longiorem in hoc mundo
moram, genus quoddam luctuosi acerbisq; martyrij esse
putarunt. Simeon bonus fortunatusq; senex, vir Mes-
siam erat conuersus, et oculum reverentis animi divinis
artibus impreperat, cum vita satur, oblitusq; huma-
rum voluptatum, Cygnam illud voce concinit: nunc di-
mittis seruum tuum Domine. Nec obscurius in hoc genere
Desiderij sui documentum paulus apostolus reliquit,
qui rudus bonis inanibus, gloriae, pecuniae, voluptate, qua
ut stercora et fimum reputabat, impensissime cupie-
bat dissolvi, et se hominum infelicem aiebat, quod in
corporis velut custodia retineretur. complures illum
imitati sunt, Theophrasti veteres, quos inter Magnus Basilianus
nihil optavit vehementius, quam ut summam Dei pulchritu-
dine et perfectissimo amore quantocius gaudere possit.
Eandemq; in caelestia affectum, magna illa anima Mar-
tyrum, exemplo suo apprimè commendarunt, qui insioto
atq; immoto plane animo Christi, et pietatis causa ceci-
derunt, neq; unquam cum extremo illo hoste dimicant,
quin trophaeum de illo pariter ac Orbe et Orco fre-
mente insipientesq; erigunt. Ad quorum exemplum
potius quam seneca, liberati ad Deum, sincerisq; pieta-
tis studia et exercitia converfi, se se componentes, morte
minime refugient, quin potius in optatis habebunt, neq;
ullo imminentis facti horrore commovebuntur, similes
erunt Danieli, illi Deo charissimo, sopho, quem Methodius
Virum desideriorum nunquam cepit, quod studio in-
cessante, et quotidiano ad beatam illam immutationem ra-
peretur. Amulabuntur S. Fabiolam, de qua magnifice
haec Hieronymus prodidit: Dum semper paratur, mors eam

Hieron.
Ep. 30.

invenire non potuit imparatam. Nihil profecto novum illis inveniet, cum ab hoc loco migrandum erit, siquidem in agro propè viciniam suburbano beatissima Civitatis morantur, quo votis suis impensam animi affectione contendent. Nam versantur in optata, sionis vicinia tam celo gloriae finitimi, ut à sempiterna illa luce, tantum uno veluti sparsu disjuncti videantur, hincq; cum S. Augustino, suavia illa intimo in corde sepe concinentes iterantibus: O civitas sancta, civitas speciosa, de longinquo te saluto, ad te clamo, te requiro. Desidero enim videre te, et requiescere in te, sed non sinor carne re-
tentus: quòd si justa fuit ratio, cur pythagorae, qui sapientiae laude gloriabantur, eorum nominarent terram ex adverso, quam, ut clament Alexandrinus animadvertit, innuere forte volentes, empyreos illos campos sideribus formosos, continentem veluti quandam epe terra atq; solidam: hanc verò, qua pedibus à nobis fertur, insulam epe in gremio Oceani positam, non ab similes Triguetha, sicilia, unde ad eorum omnes aspirant: qui obsecro fieri possent, ut Docti Deo transcripti, ac summa candidati felicitatis, non latissimi animi ardore ad sionis speciosissima tabernacula, sanguinem terram novam, et hinc lacrymarum valli: ex adverso positam appirent, atq; letabundi ad jucundissimum parentis caelestis evellent sinum? idq; è magis, quò certius ex scripturis sacris edocti sunt: mortem sanctorum pretiosam in illius conspectu epe atq; honorabilem. pretiosam, non quem admodum affectabat impius et vakers Helioabalus, qui cum ei denuntiabatur epe à sacerdotibus syria brothuratum illum epe futurum, sive violenta morte epe interiturum. altissimam ferram extruxit, aureis ante gemmatisq; tabulis humi substratis, ut cum se inde precipitem ageret, pretiosam moreretur. Non pretiosam è vetusto more quiritum, qui in purpura sua mori, et eferri cupiebant. sed quòd eor' opulentissimus talis et terra Dominus, inusitato plane purpura genere, sit exornaturus, qua pretio Dibapham omnem Tyriam exsuperet. sic enim per prophetam pollicetur: ut darem eis coronam pro cinere, oleum gaudij pro lacte, palliè laudis pro spiritu maroris. nec mali Basilus observavit pretiosam diei mortem sanctorum à regio vaba per respectum ad lasillos, quos pretiosos sulgo nominant, qui nimirum sint floridis interspersi et sublucentes coloribus. sic piorum animas in extrema

S. August.
De spir. san.
c. 62.

ps. 116.
v. 15.

ps. 67.

Dissolutione à corpore, à terrenâ colluvie puras, et virtu-
tum coloribus insignes, mirabilis collucere, quas proinde
magis estimet Deus, et ut monile pretiosum atq; regnum
Donatum in cimelijs suis collocet. quis ergo pie dile-
ratorum, mortem leymodi pretiosam, Decoram, honora-
tam uno verbo sanctam, non studio omni appetendam
et exoptandam putet, in qua totum benevolentissimi
Numinis amor, gloria, pax et gesticantis animi letitia
occupavit? Subeant procul à dulci hoc somno atq; la-
tibili prostrata, et lamentabiles, et fibricines funesti,
et pallida cypressus, et nenia lacrymosa, et horrida
pompa Libitina moerentis: quid à Lamentatione longius
abest, quam gloriosa vita, et mors Decora? gravi sumi
ait Xenophon. Civit poeta olim dicere:

Nemo me lacrymis decoret, nec funera flebu
facit.

quanto equius literati sacra christianaq; Metanae
profelyti, fatali hora appropinquante, luctum et moro-
rem omnem ducent proscribendum, cum mortis erebrijs
victores ad Deum sunt Deventuri, archius et sine ullo
fine cum eo copulandi. o felicissimam illam diem, et
summè gloriosam, quâ beatissimi illi suprema laurea
Candidati illi ad conversionem justitiamq; eruditi atq;
erudientes alios, in caelestem Academiam, perpetuâq;
salutis domicilium sunt ingressi, aureâq; et perenni
Clausis morte luminibus, gavisuri serenitate. Repete-
rent illi à nobis tristem Elegiam aut lepum ad tumbar
aut lacrymas cineribus suis affundi cuperent? minime.
quia potius hymnum triumphalem, et psalma victo-
rialem, et maximum jubulum, quibus infinitam Dei
gratiam, et misericordiam, Donâq; ipsi collata, predicare-
mus, et sortem felicissimam, nullâ unquam calamitate
(quâ docti homines plerumq; in crudâ hac vitâ vehe-
mentissimè exercentur) inter turbandam grabularemur.
perinde ac S. Ambrosius optimum Antistitem Scholâ,
qui post seriam ad Deum pietatisq; officia conversionem
vitam summâ innocentia clarissimam transegerat, atq;
beato tandem fine clauserat, elegantissimo hocce epi-
nicio fuit profectus: Abiit ergo non obiit, et emigravit

à nobis veteranus Christi sepe, calo terra istius solum
mutans, et plaudens alii, atq; premigis spiritualibus dicit:
ecce elongavi fugiens? quâ obsecro et quanta olim erit
Doctorum illozum dignitas et eminentia, qui ad Deum
conversi, iuxta Christi præceptum petro datum in emen-
danda reducendisq; ad salutem sentiam fratribus suis

Deiis operam salutarem collocavere, et alios atqz alios
 errores, celo (Divina ope) redonavere. Occurrent sine du-
 bio felicissimi illis Doctoribus in patriam, vechis animae, quas
 è luto vitiorum eduxerunt, quas docuere timorem Domini,
 atqz ad beatam vitam instituire, quorum inopiam spi-
 rituali copilio, et instructione fidelissima sublevavere.
 Hi coronati et candidis amiculis insignes, optimoz suos duces,
 quorum ope viam ad Deum invenerunt, miris celebrabunt
 laudibus, illosqz veluti sospitatores suos (qui ex sacra Me-
 tancea pro egyptis, Doctores eius, professores et praecones sole-
 ripini sunt effecti) in aeterna tabernacula recipient. Caeteru
 manebit semper in terris receptorum dulcis memoria, et re-
 cordatio, quae alios atqz alios ad imitationem suaviter in-
 vitet, nec ullà die extinguatur. cum impiorum Ceterandi-
 teratorum nomen putredini abominanda sit dandum, atqz Jer. 17. 18.
 Cui propheta ait) in terrà seu pulvere scribendum, ubi-
 toqz delendum: perire omnino Deus servorum suorum me-
 moriam non sinit, quin potius providentiâ insigni efficiet,
 ut maximam fama claritudinem etiam post fata sua
 sint consecuturi. Memorabilis fuit Aethiopia consuetudo, Ex Herod.
 in suorum memoria conservanda, qui vitam cum morte Dio. sic.
 commutarent. Cadaver enim aromatibus conditum, et in- l. i.
 Duratum, cippo vitreo inclusum, alto in loco ponebant
 ut per vitrum defuncti corpus videri posset: illius in hunc
 si virtute in vita praestitisset, posteritas omnis imbecabat
 ad simillimum vitam eius sum inendum. Simile quiddam
 pronae celestis molitus, ad hominum sincerè Doctorum
 piozumqz memoriam ab interitu vindicandam, efficitque
 ut eorum, vitam defunctorum, virtus pelluceat non inclusa
 vitreo, sed monumentis vita splendidis, et communi omnium
 fama, quae dulcissimam rerum praecclare ab ipis gestarum
 memoriam contineat, multumqz populi commemoratione
 pietatis, ad excitandas aliorum mentes, in memoria aeterna
 erit justus. mentem viventibus Deus ipsa injicit, ut de ea
 magis magisqz conservanda exornandaqz laborent, adeo, ut
 ante multa defuncti saecula vivere etiamnum, et nostris
 rebus quodammodo praesentes interepe videantur. Non nisi
 Optimi Numinis cura, ad scribendum est quae sanctissimorum
 utriusqz foederis hominum, prophetarum, Apostolorum,
 Doctorum antiquorum, aliorumqz pietatis Magistorum
 memoria fuerint per omnes aetates gloriosa, omniumque
 ore et confusione haecenus celebrata. Et licet externa
 illa laudum mundanarum praeconia longè latèqz fusa
 non omnes consequantur Liberati, qui vitam morumqz
 sanctimoniam effloruere, longè excellentiora tamen videri
 in beata aeternitatis sacrario pegmata erigentur,

longeque augustius eorum memoria celebrabitur tunc, cum
lucere Dies incipiet perpetua felicitatis, ubi Donorum
omnium affluentia Dies, quae incorrupto omnium, et per-
fecto iudicio, in maximo mundi seratu, in grandi hominum
et angelorum theatro, in communi luce, facta dictaque eorum
splendidiora prodeuntur. Tum laus erit uniusque Liberato
ex pietatis cultu felicissimo, in ipso Regni caelestis, princi-
pibus praecorium facientibus, sic honorandum esse illum,
quem honoribus summis afficiendum Rex saeculorum
ceperit.

